

ОРГАНІЗАЦІЯ
ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
УКРАЇНА

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

ГО "Східноукраїнська сільськогосподарська дорадча
служба"

"Інтегрований захист рослин"

Доповідач: Вискуб Роман Станіславович

2020

Інтегрований захист рослин – це комплексне застосування методів для довгострокового регулювання розвитку та поширення шкідливих організмів до невідчутного господарського рівня на основі прогнозу економічних порогів шкодочинності, дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну рівновагу в довкіллі.

МЕТОДИ ЗАХИСТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ВІД ШКІДНИКІВ, ХВОРОБ І БУР'ЯНІВ

- **Агротехнічний метод:**
- *сівозміна*
- *система обробітку ґрунту у сівозміні*
- *удобрення та підживлення*
- *підготовка насінневого і садивного матеріалу*
- *способи і строки сівби*
- *збирання врожаю*
- **Селекційно-генетичний (імунологічний) метод**
- **Фізико-механічний метод:**
- *термічне знезараження посівного та садивного матеріалу*
- проморожування складських приміщень, субстратів парників і теплиць
- очищення насіння сільськогосподарських культур на зерноочисних машинах
- заходи механічного знищення осередків шкідливих організмів
- використання приваблювальної або відлякувальної дії звукових коливань
- **Біологічний метод**
- **Хімічний метод**
- **Біотехнологічний метод**

Модель інтегрованого захисту польових культур

Запланований урожай
Оцінка агрофону і фітосанітарного стану поля
Прогнозований і фактичний агрометеорологічний стан і ступінь загрози від шкідливих організмів
Планування систем захисту культури
Стійкі сорти
Цілеспрямовані агротехнічні заходи (агротехнічний метод)
Можливе використання біологічних агентів (біологічний метод)
Обґрунтування доцільності застосування пестицидів і кратність обробок (хімічний метод)
Періодична оцінка фактичної агрометеорологічної і фітосанітарної ситуації та коригування заходів із захисту посівів
Біологічна, економічна та господарська оцінка ефективності інтегрованого захисту

Чисельність шкідників, які зимують чи перебувають у ґрунті в певний період свого життєвого циклу, визначають методом розкопок, відбору ґрунтових проб та їх аналізу (*бурякових довгоносиків, бульбочкових довгоносиків, колорадського жука, бурякову крихітку, личинок хрущів, дротяників, гусениць озимої та підгризаючої совок*).

Облікові ями розміщують по двох діагоналях поля або в шаховому порядку. Розмір ями 50 x 50 см, глибина до 50 см. На площі до 50 га викопують 12 ям, 51-100 га – 16 ям, понад 100 га – на кожні наступні 50 га – додатково 4 ями

Облік шкідників на поверхні ґрунту проводять для визначення їх чисельності на полях у фазі сходів (*личинки хлібної жужелиці на посівах озимини, жуки бурякових довгоносиків, жуки бульбочкових довгоносиків, мідляків і чорнишів, щитників тощо*).

На кожному обстежуваному полі оглядають облікові майданчики 50 х 50 см накладанням рамки, розміщуючи їх рівномірно по двох діагоналях поля, підраховують кількість шкідників і перераховують на 1м². На полі площею 100-200 га достатньо оглянути 20 ділянок

Комах, які перебувають на рослинах і живляться стеблами, листками, або генеративними органами (*листкові довгоносики, довгоносики-насіннеїди, клопи, клопи-сліпняки, цикадки, трипси, імаго мух і пильщиків, хлібні жуки, п'явиці, колорадський жук, попелиці, гусениці листогризучих совок та ін.*), виявляють і підраховують косінням ентомологічним сачком (звичайні рядкові та вузькорядні посіви) та за допомогою окремих рослин (просапні культури). На просапних культурах оглядають 100 рослин – по 5 у 20 місцях або на двох суміжних рядках у 10 місцях поля. На звичайних рядкових і вузькорядних посівах обстежувач, рухаючись по полю, змахує поперед себе сачком, ударяє ним по рослинах і після 10 змахів вибирає вилов у банку, на дні якої міститься вата, змочена в ефірі, а підрахунки проводить у приміщенні. На одному полі роблять 50-100 змахів сачком у 5-10 місцях. Для розрахунків 2 змахи умовно прирівнюють до 1 м².

Облік метеликів, які вдень ховаються у гущині рослин (*лучний метелик, види совок, п'ядуни*), проводять, підраховуючи кількість злітаючих особин при переході через поле на певну довжину маршруту (10-50-100 кроків).

Для обліку дрібних стрибаючих комах (*цикадки, блішки*) використовують ящик Петлюка

Чисельність гризунів на посівах польових культур визначають методом маршрутного огляду ділянки 0,5 га на полях до 100 га і 1 га на більших за площею. Для цього по діагоналі поля впродовж 1 км на смузі шириною 5 м підраховують кількість колоній і нір. Наявність заселених нір встановлюють притоптуванням їх удень і перевіркою відкритих наступного ранку. Обстеження проводять навесні та восени

Облік хвороб польових культур проводять окремо за видами за допомогою відбору проб по 10 рослин у 20 місцях по діагоналі поля (на площі до 100 га) або їх огляду на облікових майданчиках, використовуючи відповідні шкали для визначення ступеня та інтенсивності ураження

Перше обстеження забур'яненості посівів і
посадок сільськогосподарських культур
проводять навесні після посіву

друге – у період сходів

третє – перед збиранням урожаю

Для культур суцільного посіву визначають відсоток забур'яненості. Для цього у 10 місцях поля на 1 м² накладанням облікової рамки підраховують кількість бур'янів і кількість культурних рослин. Одночасно визначають переважаючі види бур'янів.

Відсоток бур'янів, %	Бал забур'яненості	Ступінь забур'яненості
до 5	1	дуже слабкий
5-10	2	слабкий
11-25	3	середній
25-50	4	високий
понад 50	5	дуже високий

На просапних культурах забур'яненість визначають, підраховуючи кількість бур'янів на 1м², накладанням облікової рамки у 10 місцях поля.

Кількість бур'янів, шт./м ²	Бал забур'яненості	Ступінь забур'яненості
1-5	1	дуже слабкий
6-15	2	слабкий
16-50	3	середній
51-100	4	високий
понад 100	5	дуже високий

Дякую за увагу!